

2. Práva a povinnosti zamestnancov/

د کاریکرو او کارمندانو حقوق او وجایب (مسؤولیتونه) 2.

Obsah/ منځپانگه:

- Práva a povinnosti zamestnancov/ د کارمندانو حقوق او وجایب
- Daňové rady/ د مالیې مشوره
- Čo robiť, ak sú moje práva porušené na pracovisku/ څه باید وکړم که په کارځای کې زما حقوق تر پښو لاندې شي
- Čo môžem spraviť, ak sa cítim v práci diskriminovaný alebo ak sa ku mne kolegovia nesprávajú s rešpektom/ زه څه کولی شم که چیرته زه په کار کې د تبعیض احساس وکړم یا زما ملگري ما سره په درناوي چلند ونه کړي

Všeobecné zásady pracovného práva na Slovensku/

په سلواکيا کې د کار قانون عمومي اصول

- Máte právo na prácu a slobodný výber zamestnania. Nikto Vás nemôže nútiť vykonávať prácu, ktorú vykonávať nechcete/ تاسو د کار کولو حق لرئ او په آزاد ډول خپله دنده غوره کولو. هيڅ څوک نه شي کولی تاسو د داسې دندې ترسره کولو ته اړ باسي کومه چې تاسو نه غواړئ ترسره يې کړئ.
- Máte právo na spravodlivé a uspokojivé pracovné podmienky a na ochranu proti svojvoľnému prepusteniu v súlade so zásadou rovnakého zaobchádzania/ تاسو د مناسب او اطمینانې کاري شرایطو حق لرئ او تاسو ته د مساوي چلند د اصولو سره سم د هر قسمه خپلې سړي گوښه کولو څخه تحفظ او ساتنه درکړل شوی دی.
- Máte právo na ochranu pred diskrimináciou na základe Vášho pohlavia, rasy, farby pleti, jazyka, veku, náboženstva, národnosti alebo Vášho postavenia utečenca/ cudzinca/ تاسو د جنسیت، نژاد، رنگ، ژبې، عمر، مذهب، تابعیت یا د کډوال / بهرني وضعیت پر اساس د تبعیض پر وړاندې د ساتنې حق لرئ.
- Máte len tie pracovné povinnosti, ktoré sú napísané v pracovnej zmluve, vo Vašej pracovnej náplni (ktorá je súčasťou zmluvy, jej prílohy alebo jej písomného dodatku) alebo v zákone. Všetky Vaše povinnosti musia byť v súlade s dobrými mravmi/ ستاسو وظيفوي مسؤليتونه يواځې هغه دي کوم چې د کار په قرارداد کې، یا ستاسو د دندې توضیحي سند کې (کوم چې د قرارداد برخه ده، یا يې ضميمه ده یا لیکلي ترمیم) یا په قانون کې لیکل شوي وي. ستاسو ټول مسؤليتونه باید د ښو اخلاقو مطابق وي.

Práva zamestnancov podľa Zákonníka práce/ د کار قانون له مخې د کارمندانو حقوق

Právo na mzdu za vykonanú prácu. Táto mzda by mala byť spravodlivá a primeraná práci, ktorú robíte. Výška mzdy je vopred písomne dohodnutá so zamestnávateľom v pracovnej zmluve alebo v dohode. **Minimálna mzda na Slovensku je aktuálne (v roku 2021) 3,58 EUR/hodina.** Mzda má byť platená načas v termíne, ktorý máte uvedený v zmluve/ dohode, najneskôr do konca nasledujúceho mesiaca./

د کار د اجرت حق. معاشونه باید منصفانه او د هغه کار سره برابر وي چې تاسو یې ترسره کوئ. د معاشونو مقدار په پیشکي ډول (دمخه) تل د کار په تړون یا موافقه خط کې د کار ګمارونکي (کارفرما) سره په لیکلي بڼه ترسره کېږي. په سلواکيا کې لږترلږه ساعتواره مزدوري دا مهال (په 2021 کې) 3.58 /یورو په ساعت ده. اجوره باید په هغه موده کې چې تاسو په تړون / موافقه خط کې ټاکلي وي ورکړل شي، خو باید د بلې میاشتي پای څخه مخکې ورکړل شي.

- **Mzda za prácu nadčas:** Za prácu nadčas patrí zamestnancovi mzda + navyše najmenej **25%** jeho/jej priemerného zárobku/ *د اضافہ کاری اجورہ: د اضافی کاری لپاره ، کارمند د هغه معاش + دهغه د عاید اوسط په اساس لږ تر لږه 25٪ مستحق دی.*
- **Mzda za prácu počas sviatku:** Zamestnanec má nárok na mzdu+ navyše najmenej **100%** jeho/jej priemerného zárobku/ *د عمومي رخصتی په ورځ د کار اجره: کارمند د هغه معاش + دهغه د عاید اوسط په اساس لږ تر لږه 100٪ مستحق دی.*
- **Mzda za prácu v sobotu:** mzda + navyše najmenej **1,79 EUR** za každú hodinu práce v sobotu (za pravidelnú prácu v sobotu: mzda + navyše najmenej **1,61 EUR/hodina práce**/ *د شنبه ورځې د کار مزد: معاش + د دې تر څنګ لږترلږه د یورو 1.79 د شنبې په ورځ د هر ساعت کار لپاره (د شنبې په ورځ دائمی کار کولو مزد: معاش + سربیره پردې لږترلږه د یورو 1.61 / ساعت کار).*
- **Mzda za prácu v nedeľu:** mzda + navyše najmenej **3,58 EUR** za každú hodinu práce v nedeľu (za pravidelnú prácu v nedeľu: mzda + navyše najmenej **3,22 EUR/hodina práce**/ *یک شنبه ورځې د کار مزد: معاش + د دې تر څنګ لږترلږه د یورو ۳.۵۸ د شنبې په ورځ د هر ساعت کار لپاره (د شنبې په ورځ دائمی کار کولو مزد: معاش + سربیره پردې لږترلږه د یورو ۳.۲۲ / ساعت کار).*
- **Mzda za nočnú prácu (22:00 – 06:00):** mzda + najmenej **1,43 EUR** za každú hodinu nočnej práce (ak sa prevažná časť práce vykonáva ako nočná: mzda + najmenej **1,25 EUR/ hodina**)/ *د شپې کار مزد (د شپې ۱۰ بجو نه تر سهار ۶ بجو پورې): معاش + د دې تر څنګ لږترلږه ۱.۴۳ یورو د هر شپني ساعت په بدل کې (که چیرته د کار ډیره برخه د شپې کار وو نو معاش + د دې تر څنګ لږترلږه ۱.۲۵ یورو د هر شپني ساعت په بدل کې*

Práva zamestnancov podľa Zákonníka práce/

د کار قانون له مخې د کارمندانو حقوق

- **Právo na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci:** Na začiatku Vášho zamestnania by Vás zamestnávateľ mal oboznámiť s tým, ako je na Vašom pracovisku zabezpečené Vaše bezpečie a ochrana Vášho zdravia/ *د کار ځای کې د روغتیا او خونديتوب حق: ستاسو د کار په پیل کې، ستاسو کارونکي باید تاسو ته خبر درکړي چې څنګه د کار ځای کې ستاسو خونديتوب او روغتیا ډاډمنه کيږي.*
- **Právo na odpočinok počas pracovnej doby:** Ak je Vaša pracovná zmena dlhšia ako 6 hodín, zamestnávateľ je povinný Vám poskytnúť prestávku na jedenie v trvaní 30 minút/ *د کاري ساعتونو پر مهال د آرام کولو حق: که ستاسو د کاري شفت یا نوبتي کار د 6 ساعتونو څخه ډیر اوږد وي، نو کارګمارونکي مکلف دی چې تاسو د خوراک څښاک لپاره 30 دقیقو وقفه درکړي.*

Práva zamestnancov podľa Zákonníka práce/

د کار قانون له مخې د کارمندانو حقوق

Pracovný čas/ *کاري وخت*

- Rozsah a rozloženie pracovného času v rámci týždňa/ mesiaca je dohodnuté v pracovnej zmluve/ dohode. Zamestnávateľ Vám môže nariadiť nadčas iba v súlade s podmienkami uvedenými v zákone. Ak si so zamestnávateľom dohodnete prácu nadčas, za túto prácu Vám musí zaplatiť alebo si môžete následne vziať náhradné voľno/ *د اونيز يا مهوار کاري وخت ترتيب او چوکاټ په اړه د کار په قرارداد کې موافقه کيږي. د قانوني شرايطو په نظر کې نيولو سره کارگمارونکي (کارفرما) کولای شي ستاسو څخه د اضافه کاري امر غوښتنه وکړي. که تاسو د اضافي وخت کار کولو لپاره د کار گمارونکي سره موافق وکړئ ، نو تاسو ته بايد د دغه اضافه کاري لپاره پيښي درکړي يا تاسو وروسته داضافه رخصتي واخلي.*
- So zamestnávateľom si môžete dohodnúť rovnomerné alebo nerovnomerné rozloženie pracovného času v rámci jednotlivých týždňov. Zákonom povolená dĺžka týždenného pracovného času je 40 hodín, resp. 48 hodín vrátane nadčasov. Pracovný čas v priebehu 24 hodín nesmie presiahnuť 12 hodín/ *تاسو کولی شئ په هره اونۍ کې د کاري وخت په مساوي يا غير مساوي ویش باندې د کار گمارونکي سره موافق شي . په اونۍ کې کاري وخت ۴۰ ساعت دی او د اضافي وخت په شمول 48 ساعت کيږي. د 24 ساعتونو دننه کاري ساعتونه بايد له 12 ساعتونو څخه زيات نشي.*

Práva zamestnancov podľa Zákonníka práce/

د کار قانون له مخې د کارمندانو حقوق

- **Právo na odpočinok a zotavenie po práci:** Medzi dvoma zmenami má zamestnanec právo na nepretržitý odpočinok aspoň 12 hodín a v priebehu týždňa musí mať zamestnanec voľno aspoň 2 po sebe nasledujúce dni/ د کار څخه د راحت او راغړخېدو حق: د دوه (دوه) کاري (شفتونو) بدلونونو ترمینځ ، کارمند حق لري چې لږترلږه 12 ساعته پرله پسې او په یوه اونۍ کې لږترلږه 2 پرله پسې ورځې رخصت وکړي.

Práva zamestnancov podľa Zákonníka práce/

د کار قانون له مخې د کارمندانو حقوق

Právo na sviatky a dovolenku/ د بانګي رخصتی (عمومي رخصتی) حق

- Zamestnanec má právo na nepretržitý odpočinok počas štátnych sviatkov a dní pracovného pokoja. Zamestnávateľ mu v tieto dni môže nariadiť prácu len výnimočne a v súlade s podmienkami zákona/ کارمند حق لري چي د بانګي رخصتیو (عمومي رخصتیو) او د غیر کاري ورځو پرمهال دوامداره استراحت وکړي. یوازې په غیر معمولي حالتو او د قانوني شرایطو سره سم په پورته ورځو کې کارګمارونکی (کارفرما) کولی شي کارمند ته د کار کولو امر وکړي.
- **Právo na dovolenku:** zamestnanec má právo na dovolenku najmenej v rozsahu **4 týždne (20 dní) v roku**. Zamestnanec starší ako 33 rokov alebo zamestnanec, ktorý sa trvale stará o dieťa má nárok na 5 týždňov dovolenky (25 dní). V prípade, že v danom kalendárnom roku trvá pracovný pomer menej ako 12 mesiacov má zamestnanec nárok na pomernú časť dovolenky/ د رخصتی حق: کارمند په کال کې لږترلږه 4 اونۍ (20 ورځې) د رخصتی حق لري. د 33 کلونو څخه پورته عمر لرونکی کارمند یا هغه کارمند چې په دایمي ډول د ماشوم پاملرنه کوي، د 5 اونیو رخصتیو (25 ورځو) مستحق دی. که چیرته د کار اړیکې په کال کې د 12 میاشتو څخه د لږ وخت لپاره وي، نو کارمند په هماغه تناسب د رخصتی مستحق دی.
- Počas dovolenky Vám patrí náhrada mzdy v plnej výške/ د کار څخه د رخصتی پرمهال، تاسو د خپل پوره معاش مستحق یاستئ.

Práva zamestnancov podľa Zákonníka práce/

د کار قانون له مخې د کارمندانو حقوق

- **Práca nadčas** – max. 400 hodín ročne. Zamestnávateľ môže nariadiť zamestnancovi prácu nadčas v rozsahu najviac 150 hodín ročne, pričom zamestnávateľ môže nariadiť prácu nadčas iba v prípadoch prechodnej a naliehavej zvýšenej potreby práce alebo ak ide o verejný záujem. Ak je vykonávaná práca nadčas, nepretržitý odpočinok medzi dvoma zmenami nesmie byť menej ako 8 nepretržitých hodín. / اضافہ کاری: اضافہ کاری حد اکثر (زیات نه) 400 ساعته ده. کار غمارونکی (کارفرما) کولی شي کارمند ته په کال کې د حد اکثر 150 ساعتونو لپاره د اضافہ کاری کولو امر وکړي په دې شرط چې اضافہ کاری یوازې لنډمهاله او د بیړنی اړتیا په صورت کې وي یا د عمومي گټو سره تړاو ولري. د اضافہ کاری په مهال، د دوو بدلونونو (شفتونو) ترمینځ د استراحت موده باید له پرله پسې 8 ساعتونو څخه کم نه وي.

Práva zamestnancov podľa Zákonníka práce/ د کار قانون له مخې د کارمندانو حقوق

- **Pracovná neschopnosť:** Ak ste chorý, máte nárok zostať doma. Avšak, musíte ísť k lekárovi hneď v prvý deň Vašej choroby. Lekár určí ako dlho máte zostať doma a dá Vám o tom potvrdenie pre zamestnávateľa. Toto potvrdenie odovzdajte zamestnávateľovi ešte v ten istý deň/ *د ناروغی رخصتی: که تاسو ناروغ یاست ، تاسو په کور د ناروغی رخصتی په لومړی ورځ باید د خپلې ناروغی په لومړی ورځ ډاکټر ته لار شئ. ډاکټر به فیصله وکړي چې تاسو به څومره وخت په کور کې پاتې شئ او تاسو ته به ستاسو د ناروغی تایید درکړي. تاسو مجبور یاست چې د ډاکټر دغه تایید خط خپل کارفرما ته په همدغه ورځ واستوئ.*
- Počas trvania dočasnej práceneschopnosti Vám patrí, zo zákona, náhrada mzdy vo výške 25% priemernej mzdy za prvé tri dni a 55% priemernej mzdy od 4. dňa/ *د ناروغی رخصتی په جریان کې ، تاسو د قانون له مخې د لومړیو دريو ورځو لپاره د خپل اوسط معاش 25 فیصده او د څلورمې ورځې لپاره د اوسط معاش 55٪ مستحق یاستئ*

د کار قانون له مخې د کارمندانو حقوق / Práva zaměstnanců podľa Zákonníka práce

- **Stravovanie v práci:** Ako zamestnanec máte nárok na zabezpečenie stravovania zo strany zamestnávateľa alebo na poskytnutie finančného príspevku na stravovanie, ak v rámci pracovnej zmeny vykonávate prácu viac ako 4 hodiny/
د کارمندانو لپاره خواړه: د یو کارمند په توګه ، تاسو حق لرئ چې ګمارونکی (کارفرما) باید تاسو ته خواړه چمتو کړي یا د خواړو لپاره پیسې درکول کيږي که چیرې ستاسو نوبتی کار (شفټ) له 4 ساعتونو څخه زیات وي.
- Zamestnávateľ prispieva na stravovanie v sume najmenej 55% ceny jedla/ کارګمارونکی د خواړو په چمتو کولو کې لږترلږه
د خواړو د قیمت 55% فیصده باید برخه واخلې.
- **Ak zamestnávateľ stravovanie nezabezpečuje, je povinný zamestnancovi poskytovať buď stravovacie poukážky alebo finančný príspevok na stravovanie vo výške najmenej 55% minimálnej hodnoty stravovacej poukážky (3,83 eur)/** که چیرته کار ګمارونکی خواړه نه چمتو کوي ، نو هغه مکلف دی چې کارمند ته د خواړو لپاره واچر یا د خواړو لپاره مالي مرسته ور کړي کوم چې لږ تر لږه 55% د خواړو قیمت تشکیلوي او د (3,83 یورو) مقدار کې .
- Ak máte diétne požiadavky predpísané lekárom a nevyhovuje Vám strava poskytovaná zamestnávateľom, máte právo požiadať, aby Vám poskytoval finančný príspevok namiesto jedla na pracovisku. Musíte zamestnávateľovi predložiť potvrdenie od lekára/ که تاسو پرهیز یاستی چې د ډاکټر لخوا درته توصیه شوی وي او تاسو نشئ کولی د کار ګمارونکي لخوا چمتو شوي خواړه وخورئ ، تاسو کولی شئ د چمتو شوي خواړو پرځای د خواړو لپاره د مالي مرستې غوښتنه وکړئ. تاسو مکلف (مجبور) یاستی چې خپل کار ګمارونکي ته د ډاکټر څخه ستاسو د پرهیز په هکله تایید خط وسپارئ.

Práva zamestnancov podľa Zákonníka práce/

د کار قانون له مخې د کارمندانو حقوق

- **Pracovné voľno:** zamestnávateľ je povinný Vám poskytnúť voľno na nevyhnutne potrebný čas s náhradou mzdy vtedy, ak potrebujete ísť k lekárovi na vyšetrenie alebo ošetrovanie, a to v rozsahu najviac 7 dní v kalendárnom roku. To isté platí, ak potrebujete ísť na lekárske vyšetrenie alebo ošetrovanie s dieťaťom. Ak potrebujete ísť na vyšetrenie alebo ošetrovanie nad rámec 7 dní v roku, máte na to nárok, ale bez náhrady mzdy, príp. si môžete na ten účel vziať dovolenku/ د کار څخه رخصت: که تاسو اړتیا لرئ ډاکټر ته د طبي معاینې یا درملنې لپاره لارښئ نو کارگمارونکي (کارفرما) مکلف دی چې تاسو ته سره د معاشه په کال کې د حد اکثر 7 ورځو لپاره رخصت درکړي. پورته حق تاسو ته د خپل ماشوم د طبي معینې یا درملنې کولو لپاره هم حاصل دی. که تاسو په کال کې د 7 ورځو څخه زیات وخت ته اړتیا لرئ چې د طبي معاینې یا درملنې لپاره لارښئ ، تاسو د دې مستحق یاست ، مگر د معاش پرته ، یا تاسو کولی شئ د دې مقصد لپاره رخصت واخلي.

Práva zamestnancov podľa Zákonníka práce/

د کار قانون له مخې د کارمندانو حقوق

- **Ošetrovanie člena rodiny:** v prípade, že sa musíte celodenne starať o člena rodiny, máte na to nárok ak Sociálnej poisťovni predložíte potvrdenie od lekára, potvrdené zamestnávateľom. Máte vtedy nárok na kompenzáciu mzdy vo výške 55%/ د کورنۍ د غړو پاملرنه: که تاسو اړتیا لرئ د خپلې کورنۍ غړي پوره وخت پاملرنه وکړئ ، تاسو د دې حق لرئ چې د ټولنیز بیمې ادارې ته د ډاکټر لخوا سند وړاندې کړئ کوم چې ستاسو د ګمارونکي لخوا تایید شوی وي. تاسو د خپل معاش د جبران حق لرئ. 55% فیصده

Práva zamestnancov podľa Zákonníka práce/

د کار قانون له مخي د کارمندانو حقوق

- **Odstupné:** zamestnanec má nárok na odstupné od zamestnávateľa vtedy, ak mu dal zamestnávateľ výpoveď z dôvodu, že sa stal nadbytočným, alebo že sa zamestnávateľ zrušuje alebo premiestňuje. Ak zamestnanec pracoval pre zamestnávateľa: a) najmenej 2 roky má nárok na odstupné vo výške priemerného mesačného zárobku, b) viac ako 5 rokov vo výške dvojnásobku priemerného mesačného zárobku, c) viac ako 10 rokov vo výške trojnásobku priemerného mesačného zárobku/ *د کار څخه د ختمیدو معاوضوي پیښي: کارمند د معاوضي پیښي مستحق دی کله چې گمارونکی د یو د لاندې دلایلو په اساس هغه ته د خبرتیا په ورکولو سره د هغه / یا هغې دنده پای ته ورسوي: کارمند بی معنی شوی ، یا گمارونکی له دندې گوښه کړي یا یې بل ځای کې ځای پر ځای کړي. که چیرې کارمند لږ تر لږه د ۲ کلونو لپاره کار کړی وی نو هغه د اضافي یوې میاشتې تنخوا مستحق دی او که چیرته یې کار لږ تر لږه د ۵ کلونو لپاره کړی وی نو د ۲ اضافي میاشتو معاش مستحق دی او که یې کم از کم ۱۰ کلونو لپاره کار کړی وي نو د ۳ اضافي میاشتو معاش مستحق گڼل کیږي.*
- **Právo na združovanie sa v odboroch:** Odbory sú združenia zamestnancov zložené zo zamestnancov, ktorých cieľom je hájiť práva zamestnancov a kolektívne vyjednávať so zamestnávateľmi o spravodlivých a uspokojivých pracovných podmienkach/ *په سوداگریزو اتحادیو کې د شراکت حق: د سوداگری اتحادیې هغه اتحادیې دي چې د کارمندانو څخه جوړ شوي وي او هدف یې د کارمندانو د حقونو دفاع کول او د عادلانه او اطمینان لرونکي کاري شرایطو لپاره د کار گمارونکو سره په ګډه اجراءات کول دي.*

Povinnosti zamestnancov podľa Zákonníka práce/

د کار قانون له مخې د کارمندانو وجایب او مسؤولیتونه

- vykonávať dohodnutú prácu zodpovedne a riadne a v súlade s pokynmi nadriadeného/ *موافقه شوي دنده په مسؤولیت او سمه توگه او د نظارت کونکو لارښوونو سره سمه ترسره کول؛*
- chodiť do práce a byť na pracovisku v dohodnutom čase/ *کار ځای ته په خپل وخت راتگ او په ټاکل شوي وخت کې د کار ځای کې اوسیدل؛*
- chrániť majetok zamestnávateľa pred stratou, poškodením, zničením alebo zneužitím/ *د کارگمارونکي ملکیت له زیان ، تاوان، ویجاړوني یا غلط استعمال څخه خوندي ساتل؛*
- písomne informovať zamestnávateľa o všetkých dôležitých zmenách, ktoré sa týkajú jeho osoby alebo pracovného pomeru, napr. zmena mena a/alebo priezviska, adresy bydliska, zdravotnej poisťovne, a pod./ *خپل شخصي معلوماتو یا د کاري اړیکې سره د ټولو مهم بدلونونو په اړه خپل کارگمارونکي ته په لیکلي بڼه خبر ورکول، لکه د نوم او / یا تخلص ، پته ، روغتیا بیمې شرکت ، او داسې نورو په اړه.*
- počas obdobia dočasnej pracovnej neschopnosti dodržiavať lekárom stanovený liečebný režim/ *د لنډمهاله مریضتیا رخصتی مودې په جریان کې باید د درملني ټاکل شوي رژیم سره ځان عیار کړي؛*
- povinnosti vyplývajúce z pracovnej zmluvy/ dohody/ *ټول هغه وجایب چې د کار قرارداد څخه پیدا کېږي یا هلته ذکر شوي وي.*

Platíte menej daní/

معاش منفي ماليه

- Uplatnite si **nezdaniteľnú časť základu dane** – vyplňte formulár a odovzdajte ho zamestnávateľovi/ *د ماليي د اساساتو غير ماليي برخي لپاره غوښتنه وکړئ - فورمه ډکه کړئ او خپل کارگمارنکي ته يې ورکړئ.*
- Každý zamestnanec na Slovensku musí platiť daň z príjmu. To sa týka tých, ktorí sú zamestnaní na pracovnú zmluvu ako aj tých, ktorí pracujú na dohody. Avšak, zákon (o dani z príjmu) určuje výšku príjmu, z ktorého daň platiť nemusíte. Do júla 2021 je suma, z ktorej nemusíte platiť daň (tzv. nezdaniteľná časť základu dane) 375,95 eur/ mesačne. To znamená, že ak si uplatníte nezdaniteľnú časť základu dane, daň zaplatíte iba z rozdielu medzi touto sumou a Vašou mesačnou mzdou/ *په سلواکيا کې ټول کارمندان بايد د عايداتو ماليه تاديه کړي. دا په هغو کسانو باندې تطبيقيږي چې د هميشني کار قرار دادونه لري او همدارنگه هغه څوک چې د ترونونو پر اساس کار کوي. په هر صورت ، قانون (د عايداتو باندې مالياتو باندې قانون) د عايد اندازه ټاکي چې له هغې څخه کم باندې تاسو ماليه نه ورکوئ. د 2021 (مهواره) ده. / EUR 375.95 جولای پورې ، هغه اندازه پيسې چې تاسو يې ماليه نه ورکوئ (د ماليه اساس غير ماليه کيدونکي برخه) دا پدې معنی ده چې که تاسو د ماليي اساساتو غير ماليه ور برخي ادعا وکړئ ، تاسو به يوازي د دې مقدار او ستاسو مياشتني معاشونو تر مينځ توپير څخه په عايد ماليه ورکوئ.*

Máte dieťa? Uplatnite si naň d'anový bonus/

ایا تاسو ماشوم لری؟ د مالیې بونس لپاره غوښتنه وکړئ

- Uplatnite si daňový bonus na každé dieťa – vyplňte formulár a odovzdajte ho zamestnávateľovi/ د هر ماشوم لپاره د مالیې بونس لپاره غوښتنه وکړئ - فارم ډک کړئ او خپل کار گمارونکي ته یې ورکړئ

Čo to znamená?/ دغه څه معنی لري؟

Ak máte jedno alebo viac detí, môžete požiadať zamestnávateľa o uplatnenie daňového bonusu. Podľa zákona (o dani z príjmu) tento bonus získate, ak je Váš príjem zo zamestnania v rámci kalendárneho roka vyšší ako 3 738 eur (v roku 2021). Daňový bonus na jedno dieťa je 22,17 eur mesačne alebo 44,34 eur mesačne, ak je Vaše dieťa mladšie ako 6 rokov/ که تاسو یو یا ډیر ماشومان لری ، تاسو کولی شئ د مالیې بونس لپاره غوښتنه وکړئ. د قانون پر بنسټ (د عایداتو باندې مالیاتو باندې قانون) ، تاسو به دا بونس ترلاسه کړئ که چیرته په کال کې ستاسو له دندې څخه ترلاسه شوی عاید د 3,738 یورو (2021 کې) څخه لوړ وي. د هر ماشوم د مالیې بونس په میاشت کې ۲۲.۱۷ یورو ده یا په میاشت کې ۴۴.۳۲ یورو ده که چیرې کالو څخه کم عمر ولري. ستاسو ماشوم له ۶

Upozornenie: Na to isté dieťa si môže uplatniť daňový bonus iba jeden z rodičov/ پام وکړئ: یوازې والدین کولی شي د ماشوم لپاره د مالیې بونس ادعا وکړي.

Čo môžem robiť, ak mám problémy na pracovisku/

زه څه کولی شم که زه کاري ځای کې ستونزې سره مخ شم

- **Prvý krok:** obráťte sa na svojho nadriadeného alebo tímového vedúceho a požiadajte ho o pomoc/ *لمړی قدم: خپل سوپروایزر یا تیم مشر سره اړیکه ونیسئ او له هغه / هغې څخه د مرستې غوښتنه وکړئ /*
- **Druhý krok:** ak Vám nadriadený nepomôže alebo ak sa problém týka priamo jeho/jej, obráťte sa na jeho/jej nadriadeného/ *دوهم گام: که ستاسو سوپروایزر له تاسو سره مرسته ونکړي یا ستونزه په مستقیم ډول له هغې سره تړاو لري، نو د هغه / د هغې نظارت کونکي سره تماس ونیسئ.*
- **Tretí krok:** zavolajte nám do Ligy za ľudské práva a my Vám pomôžeme Váš problém riešiť/ *درېیم گام: د بشري حقونو لیگ کې مور ته زنگ ووهی او مور به هڅه وکړو چې ستاسو د ستونزې په حل کې تاسو سره مرسته وکړو*
- **Štvrtý krok:** ak sa cítite byť v práci diskriminovaný a nepodarilo sa Vám situáciu vyriešiť uvedenými spôsobmi, môžete sa obrátiť na Slovenské národné stredisko pre ľudské práva: *څلورم گام: که تاسو په کار کې د تبعیض احساس وکړئ او په پورته لارو چارو کې د وضعیت حل کولو توان نلرئ، تاسو کولی شئ د سلواک د بشري حقونو لپاره د ملي مرکز سره اړیکه ونیسئ:*
info@snslp.sk ; 02/208 501 14

Kam sa môžem obrátiť, ak zamestnávateľ vážne porušuje moje práva/

زه چيرته مرسته ترلاسه کولی شم که چيري زما گمارونکی په جدي ډول زما له حقونو څخه سرغړونه وکړي

- Každý problém týkajúci sa porušenia Vašich práv vždy najskôr prejednávajte so svojim zamestnávateľom. Ak to nepomôže, môžete podať podnet na Inšpektorát práce/ تل هڅه وکړئ چې لومړی د خپل گمارونکي سره خپله ستونزه حل کړئ کومه چې ستاسو د کاري حقوقو د سرغړونې سره اړیکه لري. که دا درسره مرسته ونکړي، تاسو کولی شئ د کار د پلټنې څانگې سره شکایت ثبت کړئ.
- Podnet sa podáva písomne poštou, elektronicky alebo ústne do záznamu. Adresovaný je inšpektorátu práce podľa miesta pracoviska (Bratislava, Trnava, Nitra, Banská Bystrica, Prešov, Košice, Žilina, Trenčín)/ شکایت باید په کتبي یا شفاهي شکایت (Bratislava, Trnava, Nitra, Banská Bystrica, Prešov, Košice, Žilina, Trenčín) شکل د پوست له لارې یا الکترونيکي شکل باندې ریکارډ شي او ستاسو د کاري ځاي په ادرس د کار انسپکټر ته واستول شي.
- V podnete treba uviesť názov a adresu zamestnávateľa a/alebo adresu pracoviska, kde dochádza k porušovaniu práv a informácie týkajúce sa porušenia Vašich pracovných práv. Ďalej uvediete Vaše osobné a kontaktné údaje. Podnet môžete podať aj anonymne, ale v tom prípade nebudete informovaný o výsledku inšpekcie/ شکایت باید د کار گمارونکي نوم او پته او / یا د کار ځای پته ولري چيرته چې ستاسو حقوق تر پينو لاندې شوي وي او هغه معلومات چې ستاسو د کاري حقونو نقض په گوته کوي. تاسو باید خپل شخصي او اړیکي معلومات او تفصیلات هم چمتو کړئ. تاسو کولی شئ په مستعار ډول شکایت هم درج کړئ، په هغه حالت کې به تاسو د پایلي خبر نه درکول کيږي.
- Elektronický formulár/ بریښنايي فورمه : <https://www.ip.gov.sk/podat-podnet-na-vykonanie-kontroly/>

Čorobiť v prípade nevyplatenia mzdy a odstupného/

په هغه صورت کې څه وکړم که چیرته کارگمارونکی ماته اجوره یا معاوضوي معاش نه راځوي

- **Prvý krok:** Pošlite zamestnávateľovi písomnú výzvu na vyplatenie dlžnej sumy v určenej lehote. List pošlite doporučenou poštou/ لومړی قدم: کارگمارونکي ته په ټاکل شوي مودې کې د قابله تادیه معاش (ستاسو پاتي معاش) لپاره لیکلي غوښتنه واستوي. لیک د راجست شوي پوست له لاري واستوي.
- **Druhý krok:** Ak zamestnávateľ vo Vami určenej lehote mzdu nezaplatí, pošlite mu (doporučenou poštou) ďalšiu výzvu, v ktorej ho upozorníte na následky nezaplatenia: podanie trestného oznámenia na políciu, podanie žiadosti o vydanie platobného príkazu na súd, podanie podnetu na príslušný inšpektorát práce/ دوهم قدم: که چیرې کارگمارونکي په لومړي لیک کې ستاسو لخوا په ټاکل شوي موده کې تادیه ونه کړه ، نو هغه ته بل غوښتنه ولیږئ (د راجست شوي پوست له لاري) د نه تادیه کیدو پایلو په اړه یې هغه ته خبر ورکړ: لکه د پولیسو سره جرمي دوسیه ثبتول ، په محکمه کې د تادیې امر لپاره غوښتنلیک وړاندې کول ، د کار تفتیش کونکي سره شکایت ثبتول.
- **Tretí krok:** Ak zamestnávateľ dobrovoľne nezaplatí ani po druhej výzve, môžete ísť na políciu podať trestné oznámenie (nevyplatenie mzdy a odstupného je trestný čin) a/ alebo môžete súd požiadať o vydanie platobného príkazu (je potrebné, aby ste presne vypočítali dlžnú sumu). Môžete podať podnet aj na Inšpektorát práce/ درېیم گام: که چیرې کارگمارونکي د دوهم لیک وروسته هم په داوطلبانه ډول پیسې در نکړي ، تاسو کولی شئ پولیس ته د جنایي شکایت درجولو لپاره لارښئ (د معاشونو نه ورکولو او د معاوضوي معاش نه ورکول یو جرم دی) او / یا تاسو کولی شئ له محکمي څخه وغواړئ د تادیې امر تاسو په حق کې صادر کړي (تاسو باید دقیقاً هغه اندازه محاسبه کړئ چې ستاسو د کار گمارونکي سره پور دي او تاسو ته تراوسه نه دي درکړل شوي). تاسو کولی شئ د کار انسپکتور ته خپل شکایت وکړئ.

Informačný materiál bol vytvorený ako súčasť Informačného balíčka o pracovnom práve pre utečencov v rámci projektu „Podpora utečencov v ich integrácii na pracovný trh“. Za jeho obsah zodpovedá výlučne Liga za ľudské práva/

دا معلوماتي مواد د مهاجرينو د کار د کړی د یوې برخې په توګه رامینځته شوي دي او ددې پروژې یوه حصې ده "د کار بازار ادغام لپاره د کډوال ځواک". د دې مینځپانګې لپاره د بشري حقونو لیک یوازني مسؤل دی.

© Liga za ľudské práva
2021

Embassy of the
United States of America

Projekt je podporený vládou Spojených štátov amerických v rámci grantovej schémy Julie Taft určenej na pomoc utečencom/ دا پروژه د متحده ایالاتو حکومت لخوا د جولی تافت ګرانتې/ سکیم لاندې د مهاجرينو سره د مرستې لپاره ترسره کيږي